

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเสาวรสของเกษตรกรในอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้ทำการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามจากเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสหมู่บ้านร่มเกล้า ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 20 รายคิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนขนาดตัวอย่างที่ต้องการ

จากแบบสอบถามดังกล่าว จึงได้นำข้อมูลการทำการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเสาวรส โดยแบ่งออกเป็น 4 ส่วนได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลโดยทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส

ส่วนที่ 2 ต้นทุนการปลูกและดูแลเสาวรส

ส่วนที่ 3 ผลตอบแทนการปลูกเสาวรส

ส่วนที่ 4 การประเมินผลตอบแทนการปลูกเสาวรส

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส

ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ประกอบด้วย ลักษณะการปลูก ระยะเวลาการปลูก ระยะปลูก ขนาดพื้นที่ปลูก จำนวนต้นเสาวรส ที่ดินที่ใช้ในการปลูกเสาวรส แหล่งเงินทุน รูปแบบการปลูก วัตถุประสงค์ในการปลูก สาเหตุที่ตัดสินใจปลูกเสาวรส ความรู้ในการปลูกเสาวรส แหล่งขายเสาวรส การรวมกลุ่มของเกษตรกร แหล่งน้ำ การขยายหรือลดพื้นที่การปลูกเสาวรส โดยมีรายละเอียด แสดงดังตารางที่ 5 ถึง 17

ตารางที่ 5 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จำแนกตามลักษณะการปลูก

ลักษณะการปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาชีพหลัก	0	0.00
อาชีพรอง	20	100.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 5 พบว่าจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสทั้งหมด 20 ราย มีเกษตรกรที่ปลูกเสาวรสเป็นอาชีพรองทั้งหมดจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบว่ามีเกษตรกรปลูกเสาวรสเป็นอาชีพหลัก แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกส่วนใหญ่จะปลูกเสาวรสเป็นลักษณะอาชีพรอง โดยเกษตรกรมีอาชีพหลัก ได้แก่ ทำนา ทำสวนยางพารา ทำสวนผลไม้ เช่น ลำไย มะม่วง และอาชีพรับจ้าง เป็นต้น

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จำแนกตามระยะเวลาการปลูก

ระยะเวลาปลูก (ปี)	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
3 ปี	20	100.00
3 ปีขึ้นไป	0	0.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 6 พบว่าจากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสจำนวน 20 ราย มีเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสเป็นระยะเวลา 3 ปีทั้งหมดจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100 และไม่พบว่ามีเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 ปีขึ้นไป เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มมีการนำเสาวรสมาปลูกเมื่อปี พ.ศ.2551 และช่วงที่ทำการศึกษานี้เป็นช่วงที่ครบฤดูกาลที่ 3 ของการปลูกเสาวรส คือ เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ.2554 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสได้ปลูกมาเป็นระยะเวลา 3 ปี

ตารางที่ 7 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสจำแนกตามระยะปลูก

ระยะปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
2.5 × 3.0 เมตร	5	25.00
3.0 × 3.0 เมตร	15	75.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 7 พบว่าจากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสจำนวน 20 ราย ใช้ระยะห่างในการปลูกเสาวรส 3.0 × 3.0 เมตร มากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 75 และระยะห่างในการปลูกเสาวรส 2.5 × 3.0 เมตร จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 25 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่

ใช้ระยะห่างในการปลูกที่ 3.0×3.0 เมตร ทั้งนี้เพื่อให้สามารถเก็บเกี่ยวเสาวรสได้ง่ายขึ้น และขั้นตอนในการดูแลรักษาต้นเสาวรส และค้ำเสาวรส สามารถทำได้ง่าย เช่น การซ่อมแซมค้ำ และการตัดแต่งกิ่งหลังจากสิ้นสุดฤดูกาลในเดือนกุมภาพันธ์ (ประเวศ สุรแห่ง, 2554 : สัมภาษณ์)

ตารางที่ 8 แสดงขนาดพื้นที่ปลูก จำนวนต้นเสาวรส จำนวนเกษตรกร และฐานนิยม

ขนาดพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนต้นเสาวรส (ต้น)	จำนวนเกษตรกร (ราย)	ฐานนิยม
1	177	2	177
รวม	354	2	
2	350	1	354
	354	3	
	426	1	
รวม	1,838	5	
3	530	2	530
	540	1	
	639	1	
รวม	2,239	4	
4	700	1	708
	708	5	
	852	3	
รวม	6,796	9	
รวมทั้งหมด		20	

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 8 พบว่าจากจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสจำนวน 20 ราย มีขนาดพื้นที่ปลูก 4 ขนาด ได้แก่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ โดยมีรายละเอียดการปลูกดังนี้

ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ มีการปลูกเสาวรสเท่ากัน โดยมีจำนวน 177 ต้น มีจำนวนเกษตรกรผู้ปลูกจำนวน 2 ราย มีเกษตรกรปลูกรวมทั้งสิ้นจำนวน 2 ราย มีพื้นที่ปลูกโดยรวม 2 ไร่ หรือปลูกเสาวรสจำนวนทั้งสิ้น 354 ต้น และมีฐานนิยมการปลูกเสาวรสจำนวน 177 ต้น/ไร่

ขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ มีการปลูกเสาวรศไม่เท่ากัน โดยมีจำนวน 350 ต้น 354 ต้น และ 426 ต้น มีจำนวนเกษตรกรปลูกจำนวน 1 ราย 3 ราย และ 1 ราย ตามลำดับ มีเกษตรกรปลูกรวมทั้งสิ้นจำนวน 5 ราย มีพื้นที่ปลูกโดยรวม 10 ไร่ หรือปลูกเสาวรศจำนวนทั้งสิ้น 1,838 ต้น และมีฐานนิยมการปลูกเสาวรศจำนวน 354 ต้น / 2 ไร่

ขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ มีการปลูกเสาวรศไม่เท่ากัน โดยมีจำนวน 530 ต้น 540 ต้น และ 639 ต้น มีจำนวนเกษตรกรปลูกจำนวน 2 ราย 1 ราย และ 1 ราย ตามลำดับ มีเกษตรกรปลูกรวมทั้งสิ้นจำนวน 4 ราย มีพื้นที่ปลูกโดยรวม 12 ไร่ หรือปลูกเสาวรศจำนวนทั้งสิ้น 2,239 ต้น และมีฐานนิยมการปลูกเสาวรศจำนวน 530 ต้น / 3 ไร่

ขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ มีการปลูกเสาวรศไม่เท่ากัน โดยมีจำนวน 700 ต้น 708 ต้น และ 852 ต้น มีจำนวนเกษตรกรปลูกจำนวน 1 ราย 5 ราย และ 3 ราย ตามลำดับ มีเกษตรกรปลูกรวมทั้งสิ้นจำนวน 9 ราย มีพื้นที่ปลูกโดยรวม 36 ไร่ หรือปลูกเสาวรศจำนวนทั้งสิ้น 6,796 ต้น และมีฐานนิยมการปลูกเสาวรศจำนวน 708 ต้น / 4 ไร่

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามวัตถุประสงค์ในการปลูกเสาวรศ

วัตถุประสงค์ในการปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จำหน่ายให้โรงงานอุตสาหกรรม	18	90.00
จำหน่ายรับประทานผลสด	2	10.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 9 พบว่าวัตถุประสงค์ในการปลูกเสาวรศของเกษตรกรเพื่อจำหน่ายให้โรงงานอุตสาหกรรม มีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 และปลูกเพื่อจำหน่ายรับประทานผลสด จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์ในการปลูกเสาวรศเพื่อจำหน่ายให้โรงงานอุตสาหกรรมเพื่อนำไปแปรรูป

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามสาเหตุที่ตัดสินใจปลูกเสาวรศ

สาเหตุที่ตัดสินใจปลูก	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จำหน่ายได้ราคาดี	4	20.00
ปลูกตามญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน เพื่อนเกษตรกร	14	70.00
ปลูกตามคำแนะนำของเกษตรกรตำบล / อำเภอ	-	-
ปลูกตามคำสั่งซื้อของหน่วยงานเอกชน	2	10.00
อื่นๆ	-	-
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 10 พบว่าสาเหตุของการตัดสินใจปลูกเสาวรศของเกษตรกรเพราะปลูกตามญาติพี่น้อง หรือเพื่อนบ้าน มีมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 70 รองลงมา ปลูกเพื่อจำหน่ายได้ราคาดี มีจำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 20 อันดับสุดท้าย ปลูกตามคำสั่งซื้อของหน่วยงานเอกชน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 โดยไม่มีการให้คำแนะนำของเกษตรกรตำบล/อำเภอ แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศส่วนใหญ่ตัดสินใจปลูกตามญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน หรือเพื่อนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม เพราะเสาวรศเป็นพืชไม้ผลที่กำลังได้รับความนิยม

ตารางที่ 11 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามกรรมสิทธิ์ในที่ดิน

กรรมสิทธิ์ในที่ดิน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เป็นของตนเองทั้งหมด	19	95.00
เช่าทั้งหมด	1	5.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 11 พบว่าเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมดมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ 95 และเช่าทั้งหมด จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่าที่ดินส่วนใหญ่ที่ใช้ปลูกเสาวรศเป็นกรรมสิทธิ์ของเกษตรกร

ตารางที่ 12 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามแหล่งเงินทุนเริ่มต้น

แหล่งเงินทุนเริ่มต้น	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
เงินทุนส่วนตัว	20	100.00
กู้ยืม	-	-
อื่นๆ	-	-
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 12 พบว่าแหล่งเงินทุนที่เกษตรกรนำมาใช้ในการปลูกเสาวรศเป็นเงินทุนส่วนตัวทั้งหมด เป็นจำนวน 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 13 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามสิ่งที่เกษตรกรได้รับความรู้ การช่วยเหลือ และการแก้ไขปัญหา ในการปลูกเสาวรศจากหน่วยงานต่าง ๆ

หน่วยงาน	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ศึกษาด้วยตนเอง	1	5.00
เพื่อนเกษตรกร หรือเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม	18	90.00
เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ	-	-
เอกชน	1	5.00
อื่นๆ	-	-
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 13 พบว่าเกษตรกรได้รับความรู้ การช่วยเหลือและการแก้ไขปัญหา ในการปลูกเสาวรศ จากเพื่อนเกษตรกร หรือเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริมมากที่สุด ซึ่งมีจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 รองลงมาซึ่งมีค่าเท่ากันคือ จากการศึกษาด้วยตนเองและได้รับความรู้ การช่วยเหลือจากเอกชน มีจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 5 แสดงให้เห็นว่าไม่มีการให้ความรู้และการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานอื่น ๆ

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามการทราบแหล่งขายเสาวรศ

ทราบแหล่งขาย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทราบ	7	35.00
ไม่ทราบ	13	65.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 14 พบว่าจำนวนเกษตรกรที่ปลูกเสาวรศไม่ทราบแหล่งขายเสาวรศที่จะสามารถนำไปขายได้เองนอกจากบริษัทเอกชนที่มารับซื้อจากสวนมากที่สุด จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 65 และทราบแหล่งขายเสาวรศที่จะนำไปขายได้เองจำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 35 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องพึ่งพาบริษัทเอกชนที่มารับซื้อ และไม่สามารถต่อรองราคา

ตารางที่ 15 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำแนกตามการรวมกลุ่มของเกษตรกรในพื้นที่

การรวมกลุ่มเกษตรกร	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
มี	7	35.00
ไม่มี	13	65.00
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 15 พบว่าจำนวนเกษตรกรที่ปลูกเสาวรศไม่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำนวน 13 ราย คิดเป็นร้อยละ 65 และมีการรวมกลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศ จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 35 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีการรวมกลุ่มของเกษตรกร ทำให้เกษตรกรต้องพึ่งพาผู้รับซื้อจากบริษัทเอกชนในการจำหน่าย และไม่สามารถต่อรองราคา

ตารางที่ 16 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จำแนกตามแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อ่างเก็บน้ำ เขื่อน หรือระบบชลประทาน	2	10.00
แม่น้ำ ลำคลอง จากธรรมชาติ	18	90.00
อื่น ๆ ได้แก่ บ่อบาดาล และบ่อน้ำ	-	-
รวม	20	100.00

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 16 พบว่าเกษตรกรใช้แหล่งน้ำจากแม่น้ำ ลำคลอง จากธรรมชาติมากที่สุด เป็นจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 และจากอ่างเก็บน้ำ เขื่อน หรือระบบชลประทานเป็นจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรส่วนใหญ่อาศัยน้ำจากแหล่งน้ำธรรมชาติ รองลงมาคืออ่างเก็บน้ำ เขื่อนหรือระบบชลประทาน โดยไม่มีการใช้น้ำจากบ่อบาดาล หรือ บ่อน้ำ

ตารางที่ 17 แสดงจำนวนและร้อยละของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จำแนกตามการขยาย ลดลง หรือเท่าเดิมของการปลูกเสาวรสในอนาคต

รายการ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ	เหตุผล
ขยาย	2	10.00	อยากมีรายได้เพิ่ม มีเนื้อที่เหลือ
ลดลง	-	-	
คงพื้นที่เดิม	18	90.00	ไม่มีพื้นที่
รวม	20	100.00	

ที่มา : จากการสัมภาษณ์

จากตารางที่ 17 พบว่าเกษตรกรมีแนวโน้มที่จะคงพื้นที่ปลูกเท่าเดิมมากที่สุดเป็นจำนวน 18 ราย คิดเป็นร้อยละ 90 เหตุผลเพราะไม่มีพื้นที่ และมีเกษตรกรที่จะขยายการปลูกเพิ่มทั้งหมดจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10 เหตุผลเพราะอยากมีรายได้เพิ่มขึ้นและมีเนื้อที่เหลืออยู่ แสดงให้เห็นว่าแนวโน้มโดยรวมของการปลูกเสาวรสของเกษตรกรเท่าเดิม โดยไม่มีการขยายเพิ่ม

ส่วนที่ 2 ต้นทุนการปลูกเสาวรศ

การศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเสาวรศของเกษตรกรในหมู่บ้านร่มเกล้า ตำบลแม่แวน อำเภอฟ้าไร่ จังหวัดเชียงใหม่ สามารถแบ่งต้นทุนออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยแบ่งกลุ่มตามขนาดพื้นที่ปลูกตามตารางที่ 18 ถึง 21 จำนวน 4 กลุ่ม ได้แก่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ โดยคิดจำนวนต้นที่ปลูกตามระยะปลูก

1. ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (Investment Cost)

ค่าใช้จ่ายในการลงทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเริ่มแรกตั้งแต่การเตรียมอุปกรณ์ไปจนถึงการปลูกแล้วเสร็จ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

- 1.1 ค่าปรับพื้นที่ ค่าไถกลบที่ดิน ค่าแรงงานในการปลูก (จุดหลุม ใส่ปุ๋ย ฟังไม้ค้ำ)
- 1.2 ค่าต้นพันธุ์เสาวรศ
- 1.3 ค่าปุ๋ย (ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก จากมูลไก่และมูลวัว) ค่าปุ๋ยเคมีเร่งดอก ผลและลำต้น
- 1.4 ค่ายากำจัดศัตรูพืช สูตรฆ่าเชื้อราและสูตรฆ่าแมลง
- 1.5 ค่าค้ำเสาวรศ ประกอบด้วย ค่าเสาค้ำที่ใช้ไม้ไผ่สีสุกค่าลวดสแตนเลสกันลมเบอร์ 12 ลวดสำหรับทำค้ำส่วนบนเบอร์ 18 และค่าแรงงานในการทำค้ำ
- 1.6 ค่าระบบน้ำ ประกอบด้วย เครื่องสูบน้ำ ท่อพีวีซี หัวสปริงเกอร์สายพื่อ(สีดำ) โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ และค่าแรงงานในการติดตั้งปั้มน้ำ
- 1.7 ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปลูก ประกอบด้วย เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง เครื่องพ่นยาแบบสะพายหลัง กรรไกรตัดกิ่ง จอบ และเสียม
- 1.8 ค่าอุปกรณ์ในการเก็บเกี่ยว ประกอบด้วย ตะกร้าหรือเข่ง

หมายเหตุ ค่าใช้จ่ายในการลงทุนในสินทรัพย์ถาวร ประเภท ค่าระบบน้ำ เช่น เครื่องสูบน้ำ และค่าเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปลูก ได้แก่ เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง เครื่องพ่นยาแบบสะพายหลัง ซึ่งเป็นสินทรัพย์ถาวรที่สามารถใช้งานได้มากกว่า 5 ปี ดังนั้น ซึ่งมากกว่าอายุโครงการจำนวน 3 ปี ที่ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษา หากหลังจากเก็บเกี่ยวเสร็จในปีที่ 3 เกษตรกรยังสามารถใช้ประโยชน์ได้จากสินทรัพย์ถาวรดังกล่าวสำหรับการปลูกเสาวรศในครั้งต่อไป

ในการศึกษาค่าใช้จ่ายในการลงทุนของการปลูกเสาวรส ซึ่งแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 กลุ่ม ได้แก่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ โดยมีรายละเอียดดังนี้

พื้นที่ปลูก 1 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวน 2 ราย จึงได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.1 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 18 เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อไร่

พื้นที่ปลูก 2 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวน 5 ราย จึงได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.2 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 19 เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อไร่

พื้นที่ปลูก 3 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวน 4 ราย จึงได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.3 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 20 เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อไร่

พื้นที่ปลูก 4 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวน 9 ราย จึงได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการลงทุนจากแบบสอบถามที่ได้จากการสัมภาษณ์มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.4 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 21 เป็นค่าใช้จ่ายในการลงทุนเฉลี่ยต่อไร่

ตารางที่ 18 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน					
1. ค่าปรับพื้นที่	ไร่		3,600.00	2.00	1,800.00
2. ค่าพันธุ์เสาวรสา	ต้น	354.00	1,770.00	2.00	885.00
3. ค่าปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช					
3.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์	กระสอบ	17.00	4,725.00	2.00	2,362.50
3.2 ค่าปุ๋ยเคมี	กิโลกรัม	180.00	3,960.00	2.00	1,980.00
3.3 ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	4.00	697.00	2.00	348.50
รวม			9,382.00	2.00	4,691.00
4. ค่าค้ำเสาวรสา					
4.1 เสาค้ำ ไม้ไผ่สีสุก ขนาด 4 นิ้ว	ลำ	354.00	5,487.00	2.00	2,743.50
4.2 ลวดสแตนเลสเส้นเบอร์ 12	ขด	6.00	11,130.00	2.00	5,565.00
4.3 ลวด เบอร์ 18	ขด	4.00	3,820.00	2.00	1,910.00
4.4 ค่าแรงงานทำค้ำ	คน	4.00	11,600.00	2.00	5,800.00
รวม			32,037.00	2.00	16,018.50
5. ค่าแรงงานในการปลูก					
ขุดหลุม ฝังไม้ค้ำ ปลูก ใส่ปุ๋ย	คน	4.00	2,800.00	2.00	1,400.00
6. ค่าระบบน้ำ					
6.1 เครื่องสูบน้ำ	เครื่อง	2.00	8,500.00	2.00	4,250.00
6.2 ท่อพีวีซี ขนาดยาว 4 เมตร	ท่อ	22.00	429.00	2.00	214.50
6.3 หัวสปริงเกอร์ ขนาด 4 หุน	หัว	80.00	680.00	2.00	340.00
6.4 สายพีอี สีดำ ขนาดยาว 100 เมตร	ม้วน	2.00	1,120.00	2.00	560.00
6.5 โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ	โครง	2.00	550.00	2.00	275.00
6.6 ค่าแรงงานติดตั้งระบบน้ำ	คน	2.00	450.00	2.00	225.00
รวม			11,729.00	2.00	5,864.50
7. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์					
7.1 เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง	เครื่อง	2.00	7,500.00	2.00	3,750.00
7.2 เครื่องพ่นยา แบบสะพายหลัง	เครื่อง	2.00	4,500.00	2.00	2,250.00
7.3 กรรไกรตัดกิ่ง	อัน	4.00	480.00	2.00	240.00
7.4 จอบ	ด้าม	4.00	400.00	2.00	200.00
7.5 เสียม	ด้าม	4.00	320.00	2.00	160.00
รวม			13,200.00	2.00	6,600.00
8. ค่าอุปกรณ์เก็บเกี่ยว					
ค่าตะกร้า, เข่ง	ใบ	20.00	1,900.00	2.00	950.00
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			76,418.00	2.00	38,209.00

ตารางที่ 19 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน					
1. ค่าปรับพื้นที่	ไร่		16,000.00	10.00	1,600.00
2. ค่าพันธุ์เสาวรศ	ต้น	1,838.00	9,190.00	10.00	919.00
3. ค่าปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช					
3.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์	กระสอบ	91.00	23,830.00	10.00	2,383.00
3.2 ค่าปุ๋ยเคมี	กิโลกรัม	750.00	9,700.00	10.00	1,595.00
3.3 ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	20.00	3,240.00	10.00	324.00
รวม			43,020.00	10.00	4,302.00
4. ค่าจ้างเสาวรศ					
4.1 เสาค้าง ไม้ไผ่สีสุก ขนาด 4 นิ้ว	ลำ	1,838.00	30,044.00	10.00	3,004.40
4.2 ลวดสแตนเลสเส้นเบอร์ 12	ขด	31.00	57,350.00	10.00	5,735.00
4.3 ลวด เบอร์ 18	ขด	21.00	19,870.00	10.00	1,987.00
4.4 ค่าแรงงานทำค้ำ	คน	20.00	60,800.00	10.00	6,080.00
รวม			168,064.00	10.00	16,806.40
5. ค่าแรงงานในการปลูก					
ขุดหลุม ฝังไม้ค้ำ ปลูก ใส่ปุ๋ย	คน	20.00	18,080.00	10.00	1,808.00
6. ค่าระบบน้ำ					
6.1 เครื่องสูบน้ำ	เครื่อง	5.00	32,600.00	10.00	3,260.00
6.2 ท่อพีวีซี ขนาดยาว 4 เมตร	ท่อ	114.00	2,188.00	10.00	218.80
6.3 หัวสปริงเกอร์ ขนาด 4 หุน	หัว	416.00	3,408.00	10.00	340.80
6.4 สายพีอี สีดำ ขนาดยาว 100 เมตร	ม้วน	10.50	5,995.00	10.00	599.50
6.5 โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ	โครง	5.00	1,200.00	10.00	120.00
6.6 ค่าแรงงานติดตั้งระบบน้ำ	คน	5.00	1,100.00	10.00	110.00
รวม			46,491.00	10.00	4,649.10
7. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์					
7.1 เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง	เครื่อง	5.00	29,300.00	10.00	2,930.00
7.2 เครื่องพ่นยา แบบสะพายหลัง	เครื่อง	5.00	13,400.00	10.00	1,340.00
7.3 กรรไกรตัดกิ่ง	อัน	20.00	2,400.00	10.00	240.00
7.4 จอบ	ด้าม	20.00	2,000.00	10.00	200.00
7.5 เสียม	ด้าม	20.00	1,600.00	10.00	160.00
รวม			48,700.00	10.00	4,870.00
8. ค่าอุปกรณ์เก็บเกี่ยว					
ค่าตะกร้า, ข่ง	ใบ	100.00	9,800.00	10.00	980.00
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			359,345.00	10.00	35,934.50

ตารางที่ 20 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน					
1. ค่าปรับพื้นที่	ไร่		19,200.00	12.00	1,600.00
2. ค่าพันธุ์เสาวรสา	ต้น	2,239.00	11,195.00	12.00	932.92
3. ค่าปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช					
3.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์	กระสอบ	105.00	25,700.00	12.00	2,141.67
3.2 ค่าปุ๋ยเคมี	กิโลกรัม	960.00	19,640.00	12.00	1,636.67
3.3 ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	24.00	3,925.00	12.00	327.08
รวม			49,265.00	12.00	4,105.42
4. ค่าล้างเสาวรสา					
4.1 เสาค้าง ไม้ไผ่สีสุก ขนาด 4 นิ้ว	ลำ	2,239.00	38,514.00	12.00	3,209.50
4.2 ลวดสแตนเลสเส้นเบอร์ 12	ขด	38.00	70,680.00	12.00	5,890.00
4.3 ลวด เบอร์ 18	ขด	24.00	23,040.00	12.00	1,920.00
4.4 ค่าแรงงานทำค้ำ	คน	24.00	73,200.00	12.00	6,100.00
รวม			205,434.00	12.00	17,119.50
5. ค่าแรงงานในการปลูก					
ขุดหลุม ฝังไม้ค้ำ ปลูก ใส่ปุ๋ย	คน	24.00	24,900.00	12.00	2,075.00
6. ค่าระบบน้ำ					
6.1 เครื่องสูบน้ำ	เครื่อง	4.00	55,500.00	12.00	4,625.00
6.2 ท่อพีวีซี ขนาดยาว 4 เมตร	ท่อ	139.00	2,495.00	12.00	207.92
6.3 หัวสปริงเกอร์ ขนาด 4 หุน	หัว	505.00	4,090.00	12.00	340.83
6.4 สายพีอี สีดำ ขนาดยาว 100 เมตร	ม้วน	13.00	7,110.00	12.00	592.50
6.5 โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ	โครง	4.00	1,500.00	12.00	125.00
6.6 ค่าแรงงานติดตั้งระบบน้ำ	คน	4.00	1,700.00	12.00	141.67
รวม			72,395.00	12.00	6,032.92
7. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์					
7.1 เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง	เครื่อง	4.00	33,200.00	12.00	2,766.67
7.2 เครื่องพ่นยา แบบสะพายหลัง	เครื่อง	4.00	17,300.00	12.00	1,441.67
7.3 กรรไกรตัดกิ่ง	อัน	24.00	2,880.00	12.00	240.00
7.4 จอบ	ด้าม	24.00	2,400.00	12.00	200.00
7.5 เสียม	ด้าม	24.00	1,920.00	12.00	160.00
รวม			57,700.00	12.00	4,808.33
8. ค่าอุปกรณ์เก็บเกี่ยว					
ค่าตะกร้า, เข่ง	ใบ	120.00	13,500.00	12.00	1,125.00
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			453,589.00	12.00	37,799.08

ตารางที่ 21 แสดงค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน					
1. ค่าปรับพื้นที่	ไร่		56,320.00	36.00	1,564.44
2. ค่าพันธุ์เสาวรศ	ต้น	6,796.00	33,980.00	36.00	943.89
3. ค่าปุ๋ยและยากำจัดศัตรูพืช					
3.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์	กระสอบ	252.00	61,310.00	36.00	1,703.06
3.2 ค่าปุ๋ยเคมี	กิโลกรัม	2,340.00	28,580.00	36.00	1,293.89
3.3 ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	72.00	11,557.00	36.00	321.03
รวม			119,447.00	36.00	3,317.97
4. ค่าล้างเสาวรศ					
4.1 เสาค้าง ไม้ไผ่สีสุก ขนาด 4 นิ้ว	ลำ	6,796.00	112,132.00	36.00	3,114.78
4.2 ลวดสแตนเลสเส้นเบอร์ 12	ขด	114.00	210,320.00	36.00	5,842.22
4.3 ลวด เบอร์ 18	ขด	77.00	73,120.00	36.00	2,031.11
4.4 ค่าแรงงานทำค้ำ	คน	72.00	215,840.00	36.00	5,995.56
รวม			611,412.00	36.00	16,983.67
5. ค่าแรงงานในการปลูก					
ขุดหลุม ฝังไม้ค้ำ ปลูก ใส่ปุ๋ย	คน	72.00	67,440.00	36.00	1,873.33
6. ค่าระบบน้ำ					
6.1 เครื่องสูบน้ำ	เครื่อง	9.00	117,800.00	36.00	3,272.22
6.2 ท่อพีวีซี ขนาดยาว 4 เมตร	ท่อ	423.00	7,173.00	36.00	199.25
6.3 หัวสปริงเกอร์ ขนาด 4 หุน	หัว	1,536.00	12,416.00	36.00	344.89
6.4 สายพีอี สีดำ ขนาดยาว 100 เมตร	ม้วน	41.50	20,650.00	36.00	573.61
6.5 โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ	โครง	9.00	3,600.00	36.00	100.00
6.6 ค่าแรงงานติดตั้งระบบน้ำ	คน	9.00	3,750.00	36.00	104.17
รวม			165,389.00	36.00	4,594.14
7. ค่าเครื่องมือและอุปกรณ์					
7.1 เครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง	เครื่อง	9.00	67,500.00	36.00	1,875.00
7.2 เครื่องพ่นยา แบบสะพายหลัง	เครื่อง	9.00	52,000.00	36.00	1,444.44
7.3 กรรไกรตัดกิ่ง	อัน	72.00	8,640.00	36.00	240.00
7.4 จอบ	ด้าม	72.00	8,000.00	36.00	222.22
7.5 เสียม	ด้าม	72.00	5,360.00	36.00	148.89
รวม			141,500.00	36.00	3,930.56
8. ค่าอุปกรณ์เก็บเกี่ยว					
ค่าตะกร้า, เข่ง	ใบ	314.00	30,250.00	36.00	840.28
รวมค่าใช้จ่ายในการลงทุน			1,225,738.00	36.00	34,048.28

จากตารางที่ 18 ถึงตารางที่ 21 สามารถสรุปได้ดังนี้

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้น 2 ไร่ เท่ากับ 76,418 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 38,209 บาท

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 10 ไร่ เท่ากับ 359,345 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 35,934.50 บาท

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ จำนวน 4 ราย รวมทั้งสิ้น 12 ไร่ เท่ากับ 453,589 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 37,799.08 บาท

ค่าใช้จ่ายในการลงทุนของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ จำนวน 9 ราย รวมทั้งสิ้น 36 ไร่ เท่ากับ 1,225,738 บาท หรือเฉลี่ยต่อไร่เท่ากับ 34,048.28 บาท

2. ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน(Operating Cost)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ประกอบด้วย ค่าภาษีที่ดิน ค่าเช่าที่ดิน ค่าต้นพันธุ์ (ช่อมแซม) ค่าเสาค้ำไม้ไผ่ (ช่อมแซม) ค่าปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก ค่าปุ๋ยเคมี ค่าฮอร์โมน ค่ายาฆ่าเชื้อรา ค่ายาฆ่าแมลง ค่าดูแลรักษาหลังจากปลูกเสร็จ ประกอบด้วย ค่าดายหญ้า ค่าพ่นยาและฮอร์โมน ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์ ค่าช่อมแซมต้นพันธุ์ ค่าช่อมแซมค้ำ ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี ค่าเก็บผลเสาวรส ค่าคัดผลเสาวรส ค่าขนย้าย ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ และค่าช่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์ในการปลูกและอุปกรณ์ในการดูแลรักษาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น เช่น ค่าช่อมแซมเครื่องตัดหญ้าแบบสะพายหลัง เครื่องพ่นยาแบบสะพายหลัง เครื่องสูบน้ำ โครงตั้งเครื่องปั้มน้ำ ท่อพีวีซี สายพีอี หัวสปริงเกอร์ ลวดสแตย์กันลม ลวดค้ำส่วนบน ค่าช่อมจะเพิ่มมากขึ้นตามอายุการใช้งาน แต่จากการสัมภาษณ์เกษตรกรไม่สามารถให้ข้อมูลที่แน่นอนได้ ดังนั้นจึงกำหนดให้มีค่าช่อมแซมในอัตราร้อยละ 5 ของมูลค่าทรัพย์สินเท่ากันทุกปีจากยอดจำนวนรวมอุปกรณ์ในการปลูกและอุปกรณ์ดูแลรักษา โดยไม่มีค่าใช้จ่ายในการเปลี่ยนเครื่องมือและอุปกรณ์ในระหว่างที่ทำการศึกษา เนื่องจากเกษตรกรจะเริ่มมีการเปลี่ยนเครื่องมือและอุปกรณ์ เมื่อมีการใช้งานครบอายุ 5 ปีขึ้นไป ซึ่งแบ่งออกเป็นทั้งหมด 4 กลุ่ม ได้แก่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ และจากการสัมภาษณ์เกษตรกรในด้านระยะเวลาการปลูกพบว่าเสาวรสที่เกษตรกรปลูกนี้มีอายุ 3 ปีต่อการปลูก 1 ครั้ง สามารถเก็บเกี่ยวได้ 3 ฤดูกาล ดังนั้นในปีสุดท้ายจะมีค่าใช้จ่ายในการรื้อแปลง

เสาวรสทั้งหมดเพื่อเตรียมปลูกใหม่ ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงและใช้ระยะเวลานานในการรื้อแปลง จากข้อมูลในตารางที่ 6 ในระหว่างที่ทำการศึกษาพบว่าเกษตรกรทุกรายมีการปลูกเสาวรสมมาแล้ว 3 ปี เนื่องจากเกษตรกรได้เริ่มมีการนำเสาวรสมาปลูกครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2551 ดังนั้นผู้ศึกษาจึงกำหนดอายุโครงการเท่ากับ 3 ปี เพื่อให้การวิเคราะห์โครงการนี้ครอบคลุมกับระยะเวลาปลูกของกลุ่มเกษตรกรภายในเขตพื้นที่เก็บข้อมูล

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรพบว่า ต้นเสาวรสสามารถให้ผลผลิตได้ตั้งแต่ปีที่ 1 และในปีที่ 1 จะให้ผลผลิตประมาณต้นละ 15 ผล สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 17 ครั้ง ให้ผลผลิตประมาณ 5,500 ถึง 6,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี เมื่อถึงปีที่ 2 ต้นเสาวรสสามารถให้ผลผลิตประมาณต้นละ 20 ผล สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 30 ครั้ง จะให้ผลผลิตประมาณ 12,700 ถึง 14,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี หลังจากปีที่ 2 เมื่อต้นเสาวรสมีอายุครบ 3 ปี จะให้ผลผลิตเต็มที่ประมาณต้นละ 40 ผล สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 30 ครั้ง จะให้ผลผลิตประมาณ 25,000 ถึง 27,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การดูแลเอาใจใส่ และสภาพดินฟ้าอากาศของแต่ละปีด้วยเช่นกัน โดยจะใช้ปริมาณผลผลิตต่อต้น ในแต่ละปี นำไปคำนวณผลผลิตในแต่ละไร่ อนึ่ง ในแต่ละปีจะมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานไม่เท่ากัน ดังนั้นจึงได้ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

ปีที่ 1 ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย 5 ราย 4 ราย และ 9 ราย ตามลำดับ โดยได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจากแบบสอบถาม มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.5 ถึง ข.8 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 22 ถึง 25 เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อไร่

ปีที่ 2 ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย 5 ราย 4 ราย และ 9 ราย ตามลำดับ โดยได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจากแบบสอบถาม มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.9 ถึง ข.12 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 26 ถึง 29 เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อไร่

ปีที่ 3 ทำการวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ในพื้นที่ปลูก 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ มีเกษตรกรปลูกจำนวนทั้งสิ้น 2 ราย 5 ราย 4 ราย และ 9 ราย ตามลำดับ โดยได้ทำการนำค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานจากแบบสอบถาม มาทำการบันทึกลงในตารางที่ ข.13 ถึง ข.16 (ภาคผนวก ข) และสรุปรวมลงในตารางที่ 30 ถึง 33 เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเฉลี่ยต่อไร่

ตารางที่ 22 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูก รวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	100.00	2.00	50.00
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	40.00	200.00	2.00	100.00
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	65.00	1,045.00	2.00	522.50
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	55.00	14,000.00	2.00	7,000.00
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	100.00	1,850.00	2.00	925.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	200.00	4,000.00	2.00	2,000.00
รวม			19,850.00	2.00	9,925.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	2.00	480.00	2.00	240.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	4.00	685.00	2.00	342.50
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าดายหญ้า	-	-	720.00	2.00	360.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	3,720.00	2.00	1,860.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	2,000.00	2.00	1,000.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	400.00	2.00	200.00
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	4,500.00	2.00	2,250.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	4,340.00	2.00	2,170.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	6,800.00	2.00	3,400.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	2,550.00	2.00	1,275.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	2,040.00	2.00	1,020.00
รวม			27,070.00	2.00	13,535.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	700.00	2.00	350.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	490.00	2.00	245.00
รวม			1,190.00	2.00	595.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	2,640.00	2.00	1,320.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	1,223.95	2.00	611.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			54,483.95	2.00	27,241.98

ตารางที่ 23 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	210.00	1,050.00	2.00	525.00
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	310.00	5,070.00	2.00	2,535.00
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	306.00	76,150.00	10.00	7,615.00
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	500.00	8,900.00	10.00	890.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,300.00	25,500.00	10.00	2,550.00
รวม			110,550.00	10.00	11,055.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	10.00	2,310.00	10.00	231.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	20.00	3,220.00	10.00	322.00
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าค้ายหญ้า	-	-	3,520.00	10.00	352.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	18,720.00	10.00	1,872.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	8,800.00	10.00	880.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	1,900.00	10.00	190.00
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	20,800.00	10.00	2,080.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	21,560.00	10.00	2,156.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	35,360.00	10.00	3,536.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	23,120.00	10.00	2,312.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	10,540.00	10.00	1,054.00
รวม			144,320.00	10.00	14,432.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,250.00	10.00	325.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,590.00	10.00	259.00
รวม			5,840.00	10.00	584.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	13,800.00	10.00	1,380.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	4,704.55	10.00	470.46
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			290,864.55	10.00	29,086.46

ตารางที่ 24 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	250.00	1,250.00	12.00	104.17
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	365.00	5,475.00	12.00	456.25
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	448.00	112,000.00	12.00	9,333.33
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	337.00	10,160.00	12.00	846.67
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,336.00	29,250.00	12.00	2,437.50
รวม			151,410.00	12.00	12,617.50
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	12.00	2,740.00	12.00	228.33
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	24.00	3,925.00	12.00	327.08
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าค้ายหญ้า	-	-	4,200.00	12.00	350.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	21,960.00	12.00	1,830.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	10,200.00	12.00	850.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	2,550.00	12.00	212.50
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	25,200.00	12.00	2,100.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	26,040.00	12.00	2,170.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	42,840.00	12.00	3,570.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	29,580.00	12.00	2,465.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	12,750.00	12.00	1,062.50
รวม			175,320.00	12.00	14,610.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,300.00	12.00	275.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,910.00	12.00	242.50
รวม			6,210.00	12.00	517.50
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	16,920.00	12.00	1,410.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	6,419.75	12.00	534.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			369,669.75	12.00	30,805.81

ตารางที่ 25 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	1,200.00	36.00	33.33
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	750.00	3,750.00	36.00	104.17
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	1,155.00	17,325.00	36.00	481.25
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	1,119.00	275,050.00	36.00	7,640.28
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	1,770.00	30,450.00	36.00	845.83
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	4,410.00	85,720.00	36.00	2,381.11
รวม			391,220.00	36.00	10,867.22
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	36.00	8,350.00	36.00	231.94
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	72.00	11,536.00	36.00	320.44
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าดายหญ้า	-	-	12,560.00	36.00	348.89
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	67,680.00	36.00	1,880.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	31,040.00	36.00	862.22
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	7,080.00	36.00	196.67
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	76,800.00	36.00	2,133.33
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	78,960.00	36.00	2,193.33
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	130,560.00	36.00	3,626.67
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	89,760.00	36.00	2,493.33
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	36,040.00	36.00	1,001.11
รวม			530,480.00	36.00	14,735.56
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	10,460.00	36.00	290.56
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	8,520.00	36.00	236.67
รวม			18,980.00	36.00	527.22
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	51,960.00	36.00	1,443.33
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	15,156.95	36.00	421.03
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			1,049,957.95	36.00	29,165.50

จากตารางที่ 22 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้น 2 ไร่ เท่ากับ 54,483.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 27,241.98 บาท/ไร่

จากตารางที่ 23 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 10 ไร่ เท่ากับ 290,864.55 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 29,086.46 บาท/ไร่

จากตารางที่ 24 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ จำนวน 4 ราย รวมทั้งสิ้น 12 ไร่ เท่ากับ 369,669.75 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 30,805.81 บาท/ไร่

จากตารางที่ 25 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ จำนวน 9 ราย รวมทั้งสิ้น 36 ไร่ เท่ากับ 1,049,957.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 1 เฉลี่ยเท่ากับ 29,165.50 บาท/ไร่

ตารางที่ 26 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูก รวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	100.00	2.00	50.00
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	20.00	100.00	2.00	50.00
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	105.00	1,575.00	2.00	787.50
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	45.00	11,700.00	2.00	5,850.00
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	160.00	2,880.00	2.00	1,440.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	300.00	6,000.00	2.00	3,000.00
รวม			20,580.00	2.00	10,290.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	2.00	480.00	2.00	240.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	4.00	685.00	2.00	342.50
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าดายหญ้า	-	-	760.00	2.00	380.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	3,720.00	2.00	1,860.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	2,000.00	2.00	1,000.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	400.00	2.00	200.00
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	4,000.00	2.00	2,000.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	5,760.00	2.00	2,880.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	14,400.00	2.00	7,200.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	4,800.00	2.00	2,400.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	3,900.00	2.00	1,950.00
รวม			39,740.00	2.00	19,870.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	700.00	2.00	350.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	490.00	2.00	245.00
รวม			1,190.00	2.00	595.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	2,640.00	2.00	1,320.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	1,223.95	2.00	611.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			68,313.95	2.00	34,156.98

ตารางที่ 27 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	105.00	525.00	2.00	262.50
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	455.00	6,825.00	2.00	3,412.50
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	306.00	78,970.00	10.00	7,897.00
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	780.00	13,890.00	10.00	1,389.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,560.00	30,600.00	10.00	3,060.00
รวม			123,460.00	10.00	12,346.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	10.00	2,310.00	10.00	231.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	20.00	3,220.00	10.00	322.00
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าค้ายหญ้า	-	-	3,760.00	10.00	376.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	18,720.00	10.00	1,872.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	10,000.00	10.00	1,000.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	1,940.00	10.00	194.00
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	20,000.00	10.00	2,000.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	27,720.00	10.00	2,772.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	72,000.00	10.00	7,200.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	48,000.00	10.00	4,800.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	19,200.00	10.00	1,920.00
รวม			221,340.00	10.00	22,134.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,250.00	10.00	325.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,590.00	10.00	259.00
รวม			5,840.00	10.00	584.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	13,800.00	10.00	1,380.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	4,704.55	10.00	470.46
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			382,024.55	10.00	38,202.46

ตารางที่ 28 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	125.00	625.00	12.00	52.08
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	690.00	10,350.00	12.00	862.50
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก, ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	448.00	112,000.00	12.00	9,333.33
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	940.00	16,920.00	12.00	1,410.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,910.00	37,200.00	12.00	3,100.00
รวม			166,120.00	12.00	13,843.33
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	12.00	2,740.00	12.00	228.33
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	24.00	3,925.00	12.00	327.08
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าค้ายหญ้า	-	-	4,440.00	12.00	370.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	21,960.00	12.00	1,830.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	12,000.00	12.00	1,000.00
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	2,310.00	12.00	192.50
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	24,000.00	12.00	2,000.00
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	33,480.00	12.00	2,790.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	90,000.00	12.00	7,500.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	57,600.00	12.00	4,800.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	22,500.00	12.00	1,875.00
รวม			268,290.00	12.00	22,357.50
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,300.00	12.00	275.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,910.00	12.00	242.50
รวม			6,210.00	12.00	517.50
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	16,920.00	12.00	1,410.00
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	6,419.75	12.00	534.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			481,599.75	12.00	40,133.31

ตารางที่ 29 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	1,200.00	36.00	33.33
2. ค่าต้นพันธุ์(ขอมแซม)	ต้น	370.00	1,850.00	36.00	51.39
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ขอมแซม)	ต้น	2,370.00	35,550.00	36.00	987.50
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	1,119.00	275,050.00	36.00	7,640.28
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	2,670.00	50,170.00	36.00	1,393.61
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	5,660.00	110,670.00	36.00	3,074.17
รวม			435,890.00	36.00	12,108.06
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	36.00	8,350.00	36.00	231.94
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	72.00	11,536.00	36.00	320.44
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าดายหญ้า	-	-	13,680.00	36.00	380.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	68,160.00	36.00	1,893.33
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	28,320.00	36.00	786.67
7.4 ค่าขอมแซมต้นพันธุ์	-	-	7,080.00	36.00	196.67
7.5 ค่าขอมแซมค้ำ	-	-	76,400.00	36.00	2,122.22
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	100,800.00	36.00	2,800.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	266,400.00	36.00	7,400.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	175,200.00	36.00	4,866.67
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	69,600.00	36.00	1,933.33
รวม			805,640.00	36.00	22,378.89
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	10,460.00	36.00	290.56
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	8,520.00	36.00	236.67
รวม			18,980.00	36.00	527.22
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	51,960.00	36.00	1,443.33
10. ค่าขอมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	15,156.95	36.00	421.03
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			1,386,112.95	36.00	38,503.14

จากตารางที่ 26 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้น 2 ไร่ เท่ากับ 68,313.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 เฉลี่ยเท่ากับ 34,156.98 บาท/ไร่

จากตารางที่ 27 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 10 ไร่ เท่ากับ 382,024.55 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 เฉลี่ยเท่ากับ 38,202.46 บาท/ไร่

จากตารางที่ 28 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ จำนวน 4 ราย รวมทั้งสิ้น 12 ไร่ เท่ากับ 481,599.75 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 เฉลี่ยเท่ากับ 40,133.31 บาท/ไร่

จากตารางที่ 29 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ จำนวน 9 ราย รวมทั้งสิ้น 36 ไร่ เท่ากับ 1,386,112.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 2 เฉลี่ยเท่ากับ 38,503.14 บาท/ไร่

ตารางที่ 30 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	100.00	2.00	50.00
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าดินพันธุ์(ซ่อมแซม)	ตัน	-	-	-	-
3. ค่าเสาค้างไม้ไฟ (ซ่อมแซม)	ตัน	-	-	-	-
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	-	-	-	-
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	160.00	2,880.00	2.00	1,440.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	250.00	5,000.00	2.00	2,500.00
รวม	กิโลกรัม	410.00	7,880.00	2.00	3,940.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	2.00	480.00	2.00	240.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	4.00	685.00	2.00	342.50
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าดายหญ้า	-	-	800.00	2.00	400.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	4,200.00	2.00	2,100.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	-	-	-
7.4 ค่าซ่อมแซมดินพันธุ์	-	-	-	-	-
7.5 ค่าซ่อมแซมค้าง	-	-	-	-	-
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	5,950.00	2.00	2,975.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรศ	-	-	18,600.00	2.00	9,300.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรศ	-	-	4,800.00	2.00	2,400.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	4,200.00	2.00	2,100.00
7.10 ค่าเรือแปลง	-	-	5,000.00	2.00	2,500.00
รวม	-	-	43,550.00	2.00	21,775.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	700.00	2.00	350.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	490.00	2.00	245.00
รวม	-	-	1,190.00	2.00	595.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	2,640.00	2.00	1,320.00
10. ค่าซ่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	1,223.95	2.00	611.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			57,748.95	2.00	28,874.48

ตารางที่ 31 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
3. ค่าเสาข้างไม้ไฟ (ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	-	-	-	-
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	93.00	13,570.00	10.00	1,357.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,469.00	30,900.00	10.00	3,090.00
รวม	กิโลกรัม	1,562.00	44,470.00	10.00	4,447.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	10.00	2,310.00	10.00	231.00
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	20.00	3,220.00	10.00	322.00
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าค้ายหญ้า	-	-	4,080.00	10.00	408.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	20,880.00	10.00	2,088.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	-	-	-
7.4 ค่าข่อมแซมต้นพันธุ์	-	-	-	-	-
7.5 ค่าข่อมแซมค้ำ	-	-	-	-	-
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	29,240.00	10.00	2,924.00
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรส	-	-	91,200.00	10.00	9,120.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรส	-	-	48,000.00	10.00	4,800.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	19,800.00	10.00	1,980.00
7.10 ค่ารีอแปลง	-	-	26,000.00	10.00	2,600.00
รวม	-	-	239,200.00	10.00	23,920.00
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,250.00	10.00	325.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,590.00	10.00	259.00
รวม	-	-	5,840.00	10.00	584.00
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	13,800.00	10.00	1,380.00
10. ค่าข่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	4,704.55	10.00	470.46
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			313,544.55	10.00	31,354.46

ตารางที่ 32 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
2. ค่าต้นพันธุ์(ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
3. ค่าเสาค้างไม้ไฟ (ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	-	-	-	-
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	940.00	16,920.00	12.00	1,410.00
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	1,910.00	37,200.00	12.00	3,100.00
รวม	กิโลกรัม	2,850.00	54,120.00	12.00	4,510.00
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	12.00	2,740.00	12.00	228.33
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	24.00	3,925.00	12.00	327.08
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าขายหญ้า	-	-	4,920.00	12.00	410.00
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	24,840.00	12.00	2,070.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	-	-	-
7.4 ค่าข่อมแซมต้นพันธุ์	-	-	-	-	-
7.5 ค่าข่อมแซมค้าง	-	-	-	-	-
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	35,190.00	12.00	2,932.50
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรส	-	-	109,800.00	12.00	9,150.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรส	-	-	59,400.00	12.00	4,950.00
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	23,400.00	12.00	1,950.00
7.10 ค่าเรือแปลง	-	-	31,500.00	12.00	2,625.00
รวม			289,050.00	12.00	24,087.50
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	3,300.00	12.00	275.00
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	2,910.00	12.00	242.50
รวม			6,210.00	12.00	517.50
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	16,920.00	12.00	1,410.00
10. ค่าข่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	6,419.75	12.00	534.98
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			379,384.75	12.00	31,615.40

ตารางที่ 33 แสดงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

รายการ	หน่วย	รวมต้นทุนทั้งหมด		พื้นที่ปลูกรวม (ไร่)	ต้นทุนเฉลี่ย (บาท/ไร่)
		ปริมาณการใช้	จำนวนเงิน		
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน					
1. ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่ดิน					
1.1 ค่าภาษีที่ดิน	ไร่	-	-	-	-
1.2 ค่าเช่าที่ดิน	ไร่	-	1,200.00	36.00	33.33
2. ค่าต้นพันธุ์(ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
3. ค่าเสาค้างไม้ไฟ (ข่อมแซม)	ต้น	-	-	-	-
4. ค่าปุ๋ย					
4.1 ค่าปุ๋ยอินทรีย์ (ปุ๋ยคอก,ปุ๋ยหมัก)	กระสอบ	-	-	-	-
4.2 ค่าปุ๋ยเคมี					
สูตร 15-15-15	กิโลกรัม	2,670.00	50,170.00	36.00	1,393.61
สูตร 13-13-21	กิโลกรัม	5,660.00	110,670.00	36.00	3,074.17
รวม	กิโลกรัม	8,330.00	160,840.00	36.00	4,467.78
5. ค่าฮอร์โมน	ลิตร	36.00	8,350.00	36.00	231.94
6. ค่ายากำจัดศัตรูพืช	ขวด	72.00	11,536.00	36.00	320.44
7. ค่าแรงงาน					
7.1 ค่าขายหญ้า	-	-	14,880.00	36.00	413.33
7.2 ค่าพ่นยาและฮอร์โมน	-	-	76,320.00	36.00	2,120.00
7.3 ค่าตัดแต่งกิ่งพันธุ์	-	-	-	-	-
7.4 ค่าข่อมแซมต้นพันธุ์	-	-	-	-	-
7.5 ค่าข่อมแซมค้าง	-	-	-	-	-
7.6 ค่าใส่ปุ๋ยคอกและปุ๋ยเคมี	-	-	105,400.00	36.00	2,927.78
7.7 ค่าเก็บผลเสาวรส	-	-	331,200.00	36.00	9,200.00
7.8 ค่าคัดผลเสาวรส	-	-	182,400.00	36.00	5,066.67
7.9 ค่าขนย้าย	-	-	79,200.00	36.00	2,200.00
7.10 ค่าเรือแปลง	-	-	96,000.00	36.00	2,666.67
รวม			885,400.00	36.00	24,594.44
8. ค่าน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับพ่นยาและตัดหญ้า					
8.1 ค่าน้ำมันเบนซิน	-	-	10,460.00	36.00	290.56
8.2 ค่าน้ำมันหล่อลื่น	-	-	8,520.00	36.00	236.67
รวม			18,980.00	36.00	527.22
9. ค่าไฟฟ้าสำหรับเครื่องสูบน้ำ	-	-	52,080.00	36.00	1,446.67
10. ค่าข่อมแซมเครื่องมือและอุปกรณ์	-	-	15,156.95	36.00	421.03
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน			1,153,542.95	36.00	32,042.86

จากตารางที่ 30 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ จำนวน 2 ราย รวมทั้งสิ้น 2 ไร่ เท่ากับ 57,748.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 เฉลี่ยเท่ากับ 28,874.48 บาท/ปี/ไร่

จากตารางที่ 31 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ จำนวน 5 ราย รวมทั้งสิ้น 10 ไร่ เท่ากับ 313,544.55 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 เฉลี่ยเท่ากับ 31,354.46 บาท/ปี/ไร่

จากตารางที่ 32 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ จำนวน 4 ราย รวมทั้งสิ้น 12 ไร่ เท่ากับ 379,384.75 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 เฉลี่ยเท่ากับ 31,615.40 บาท/ปี/ไร่

จากตารางที่ 33 พบว่าค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ จำนวน 9 ราย รวมทั้งสิ้น 36 ไร่ เท่ากับ 1,153,542.95 บาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่ามีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปีที่ 3 เฉลี่ยเท่ากับ 32,042.86 บาท/ปี/ไร่

ส่วนที่ 3 ผลตอบแทนการปลูกเสาวรศ

ผู้ศึกษาได้ทำการศึกษาผลตอบแทนการปลูกเสาวรศจนถึงรายได้จากการจำหน่ายเสาวรศ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2551 ถึง กุมภาพันธ์ 2554 พบว่าเกษตรกรจะทำการเก็บเสาวรศเพื่อจำหน่าย เนื่องจากความต้องการของโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปผลไม้

ในส่วนการกำหนดอายุโครงการของเสาวรศนั้นผู้ศึกษาได้กำหนดอายุโครงการเท่ากับ 3 ปี เนื่องจากการสัมภาษณ์เกษตรกรในด้านระยะเวลาการปลูกพบว่าเสาวรศมีอายุ 3 ปีต่อการปลูก 1 ครั้ง สามารถเก็บเกี่ยวได้ 3 ฤดูกาล และจากข้อมูลในตารางที่ 6 ในระหว่างที่ทำการศึกษาพบว่าเกษตรกรทุกรายมีการปลูกเสาวรศมาแล้ว 3 ปี โดยเกษตรกรได้เริ่มมีการนำเสาวรศมาปลูกเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ.2551 ดังนั้นผู้ศึกษาจึงกำหนดอายุโครงการเท่ากับ 3 ปี เพื่อให้การวิเคราะห์โครงการนี้ครอบคลุมกับระยะเวลาปลูกของกลุ่มเกษตรกรภายในเขตพื้นที่เก็บข้อมูล โดยกำหนดประมาณการรายได้ออกเป็น 2 ส่วน คือ

1. การประมาณผลผลิต

จากการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม เกี่ยวกับปริมาณผลผลิตของเสาวรศที่เกษตรกรเก็บเกี่ยวได้ในแต่ละต้นมีปริมาณไม่เท่ากันแล้วแต่ความเจริญเติบโตและสมบูรณ์ของแต่ละต้น เสาวรศที่สมบูรณ์จะมีน้ำหนักเท่ากับ 120 กรัม ต่อผล โดยเมื่อเสาวรศอายุครบ 3 ปี จะให้ผลผลิตเต็มที่ประมาณต้นละ 40 ผลต่อสัปดาห์ (เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรศหมู่บ้านร่มเกล้า, 2554 : สัมภาษณ์) ดังนั้นผู้ศึกษาได้มีการประมาณการผลผลิตในแต่ละปี ต่อไร่ ดังนี้

ในปีที่ 1 ต้นเสาวรศจะให้ผลผลิตประมาณต้นละ 15 ผลต่อสัปดาห์ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 17 ครั้งต่อปี โดยเสาวรศเริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ถึง กุมภาพันธ์ ช่วงเวลาในการให้ผลผลิตในปีที่ 1 จำนวนทั้งสิ้น 4 เดือน ให้ผลผลิตประมาณ 5,500 ถึง 6,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ในปีที่ 2 ต้นเสาวรศจะให้ผลผลิตประมาณต้นละ 20 ผล ต่อสัปดาห์ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 30 ครั้งต่อปี โดยเริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่เดือน สิงหาคม ถึง กุมภาพันธ์ ช่วงเวลาในการให้ผลผลิตในปีที่ 2 จำนวนทั้งสิ้น 7 เดือน ให้ผลผลิตประมาณ 12,700 ถึง 14,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ในปีที่ 3 ต้นเสาวรศมีอายุครบ 3 ปี จะให้ผลผลิตเต็มที่ประมาณต้นละ 40 ผล ต่อสัปดาห์ สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ 30 ครั้งต่อปี โดยเริ่มให้ผลผลิตตั้งแต่เดือน สิงหาคม ถึง กุมภาพันธ์ ช่วงเวลาในการให้ผลผลิตในปีที่ 3 จำนวนทั้งสิ้น 7 เดือน ให้ผลผลิตประมาณ 25,000 ถึง 27,000 กิโลกรัม/ไร่/ปี

ดังนั้น จึงกำหนดการประมาณการผลผลิตในแต่ละปี ตามสูตรคำนวณนี้ เพื่อจะนำไปคำนวณผลผลิตในแต่ละไร่ต่อไป

ปริมาณผลผลิตกิโกรัมต่อปี = จำนวนต้น × จำนวนผล × จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว × น้ำหนักต่อผล

2. การประมาณการราคาขาย

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่ปลูกเพื่อจำหน่ายเสาวรสภาพในหมู่บ้านร่มเกล้า สำหรับราคาขายนั้น เนื่องจากราคาขายของเสาวรสนั้นเป็นไปตามราคาที่ตกลงรับซื้อหน้าสวน โดยทุก ๆ สัปดาห์จะมีผู้รับซื้อจากโรงงานอุตสาหกรรมผลไม้แปรรูปรายย่อยในเขตอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ โดยเกษตรกรไม่สามารถกำหนดราคาได้เอง ในการกำหนดราคาขายเสาวรสจะใช้ราคาขายซึ่งบริษัท หรือผู้รับซื้อจากโรงงานรายย่อยจะเป็นผู้กำหนดราคา โดยรับซื้อราคาสูงสุดอยู่ที่กิโกรัมละ 5 บาท ซึ่งเป็นราคาที่ตกลงกันตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 (เกษตรกรผู้ปลูกเสาวรสหมู่บ้านร่มเกล้า, 2554 : สัมภาษณ์) ดังนั้นในการคำนวณหารายได้ในการปลูกเสาวรสของเกษตรกรจึงใช้ราคาขายที่กิโกรัมละ 5 บาท เพื่อนำไปคำนวณหารายได้จากผลผลิตทั้งหมด

สำหรับตัวเลขปริมาณผลผลิตและรายได้ในตารางคำนวณนั้น ได้มาจากการคำนวณผลผลิตและรายได้ของการปลูกเสาวรส ในขนาดพื้นที่ 1 ไร่ ถึง 4 ไร่ ตลอดอายุโครงการ 3 ปี ดังนั้นการคำนวณผลผลิตรวมต่อปี คิดมาจากจำนวนต้นเสาวรสที่เกษตรกรปลูกทั้งหมดโดยแบ่งตามขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ ถึง 4 ไร่ ตามตารางที่ ข.1 ถึง ข.4 (ภาคผนวก ข) จากจำนวนต้นของเสาวรสที่เกษตรกรปลูกทุกรายรวมกัน คูณด้วยจำนวนปริมาณผลผลิตของเสาวรสต่อต้น ตามจำนวนการให้ผล โดยปีที่ 1 ให้ผลผลิต 15 ผลต่อต้น ปีที่ 2 ให้ผลผลิต 20 ผลต่อต้น และปีสุดท้ายปีที่ 3 ให้ผลผลิต 40 ผลต่อต้น คูณด้วยระยะเวลาที่ต้นเสาวรสให้ผลผลิตในแต่ละปี โดยในปีที่ 1 คือ 17 ครั้ง หรือ 17 สัปดาห์ นับจากเดือนพฤศจิกายน ถึง กุมภาพันธ์ ของทุกปี และในปีที่ 2 คือ 30 ครั้ง หรือ 30 สัปดาห์ นับจากเดือนสิงหาคม ถึง กุมภาพันธ์ ของทุกปี และในปีที่ 3 คือ 30 ครั้ง หรือ 30 สัปดาห์ นับจากเดือนสิงหาคม ถึง กุมภาพันธ์ ของทุกปี คูณด้วยน้ำหนักเสาวรสต่อผล คือ 120 กรัม หรือ 0.12 กิโลกรัมต่อผล แล้วหารด้วยจำนวนเนื้อที่ต่อไร่ของผลรวมจำนวนไร่ของเกษตรกรแต่ละกลุ่มที่แบ่งตามขนาดพื้นที่ คือ ขนาดพื้นที่ 1 ไร่ มี 2 ราย คิดเป็น 2 ไร่ ขนาดพื้นที่ 2 ไร่ มี 5 ราย คิดเป็น 10 ไร่ ขนาดพื้นที่ 3 ไร่ มี 4 ราย คิดเป็น 12 ไร่ และขนาดพื้นที่ 4 ไร่ มี 9 ราย คิดเป็น 36 ไร่ นำมาวิเคราะห์ลงในตารางที่ 34 ถึง 37 ดังตัวอย่างการคำนวณดังต่อไปนี้

ตัวอย่าง การคำนวณปริมาณผลผลิตและรายได้ ของขนาดพื้นที่ 1 ไร่ มี 2 ราย คิดเป็น 2 ไร่
 ดังตารางที่ 34

สูตรในการคำนวณผลผลิตและรายได้ต่อไร่

$$\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{(\text{จำนวนต้น} \times \text{จำนวนผล} \times \text{จำนวนครั้งที่เก็บเกี่ยว} \times \text{น้ำหนักต่อผล})}{\text{จำนวนเนื้อที่เพาะปลูก}}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อไร่} = \text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่} \times \text{ราคาเสาวรสต่อกิโลกรัม}$$

คำนวณผลผลิตและรายได้ต่อไร่ในปีที่ 1

$$\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{(354 \times 15 \times 17 \times 0.12)}{2}$$

$$= 5,416.20 \quad \text{กิโลกรัม}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อไร่} = 5,416.20 \times 5$$

$$= 27,081.00 \quad \text{บาท}$$

คำนวณผลผลิตและรายได้ต่อไร่ในปีที่ 2

$$\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{(354 \times 20 \times 30 \times 0.12)}{2}$$

$$= 25,488 \quad \text{กิโลกรัม}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อไร่} = 12,744 \times 5$$

$$= 63,720.00 \quad \text{บาท}$$

คำนวณผลผลิตและรายได้ต่อไร่ในปีที่ 3

$$\text{ปริมาณผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่} = \frac{(354 \times 40 \times 30 \times 0.12)}{2}$$

$$= 25,488 \quad \text{กิโลกรัม}$$

$$\text{รายได้เฉลี่ยต่อไร่} = 25,488 \times 5$$

$$= 127,440 \quad \text{บาท}$$

ตารางที่ 34 ถึงตารางที่ 37 คำนวณเหมือนตัวอย่างข้างบนนี้โดยใช้ข้อมูลจากภาคผนวก ข.2 ถึงภาคผนวก ข.4

ตารางที่ 34 แสดงปริมาณผลผลิตและรายได้เฉลี่ยต่อขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ และประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเสาวรสนในปีที่ 1 ถึงปีที่ 3

รายการ	หน่วย	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อปี	กิโลกรัม/ปี/ไร่	5,416.20	12,744.00	25,488.00
จำนวนสัปดาห์ที่เก็บเกี่ยว	สัปดาห์/ปี	17.00	30.00	30.00
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อสัปดาห์	กิโลกรัม/สัปดาห์/ไร่	318.60	424.80	849.60
ราคาผลผลิตต่อกิโลกรัม	บาท/กิโลกรัม	5.00	5.00	5.00
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	บาท/ปี	27,081.00	63,720.00	127,440.00

ตารางที่ 35 แสดงปริมาณผลผลิตและรายได้เฉลี่ยต่อขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ และประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเสาวรสนในปีที่ 1 ถึงปีที่ 3

รายการ	หน่วย	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อปี	กิโลกรัม/ปี/ไร่	5,624.28	13,233.60	26,467.20
จำนวนสัปดาห์ที่เก็บเกี่ยว	สัปดาห์/ปี	17.00	30.00	30.00
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อสัปดาห์	กิโลกรัม/สัปดาห์/ไร่	330.84	441.12	882.24
ราคาผลผลิตต่อกิโลกรัม	บาท/กิโลกรัม	5.00	5.00	5.00
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	บาท/ปี	28,121.40	66,168.00	132,336.00

ตารางที่ 36 แสดงปริมาณผลผลิตและรายได้เฉลี่ยต่อขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ และประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเสาวรสนในปีที่ 1 ถึงปีที่ 3

รายการ	หน่วย	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อปี	กิโลกรัม/ปี/ไร่	5,987.40	13,434.00	26,868.00
จำนวนสัปดาห์ที่เก็บเกี่ยว	สัปดาห์/ปี	17.00	30.00	30.00
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อสัปดาห์	กิโลกรัม/สัปดาห์/ไร่	352.20	447.80	895.60
ราคาผลผลิตต่อกิโลกรัม	บาท/กิโลกรัม	5.00	5.00	5.00
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	บาท/ปี	29,937.00	67,170.00	134,340.00

ตารางที่ 37 แสดงปริมาณผลผลิตและรายได้เฉลี่ยต่อขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ และประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเสาวรสนในปีที่ 1 ถึงปีที่ 3

รายการ	หน่วย	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อปี	กิโลกรัม/ไร่	5,776.60	13,592.00	27,184.00
จำนวนสัปดาห์ที่เกี่ยวข้อง	สัปดาห์/ปี	17.00	30.00	30.00
ปริมาณผลผลิตเฉลี่ย กิโลกรัมต่อสัปดาห์	กิโลกรัม/สัปดาห์/ไร่	339.80	453.07	906.13
ราคาผลผลิตต่อกิโลกรัม	บาท/กิโลกรัม	5.00	5.00	5.00
รายได้เฉลี่ยต่อไร่	บาท/ปี	28,883.00	67,960.00	135,920.00

จากตารางที่ 34 ถึง ตารางที่ 37 แสดงปริมาณผลผลิตและราคาที่เกี่ยวข้องที่กำหนดได้ นำมาคำนวณเป็นรายได้เฉลี่ยต่อไร่ ต่อปี ตามอายุของเสาวรสนได้ดังนี้

พื้นที่ปลูก 1 ไร่ ในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 มีปริมาณผลผลิตรวมเฉลี่ย 5,416.20 กิโลกรัม 12,744 กิโลกรัม และ 25,488 กิโลกรัม ตามลำดับ มีพื้นที่ปลูก 2 ไร่ ราคา กิโลกรัมละ 5 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ในปีที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ 27,081 บาท/ปี 63,720 บาท/ปี และ 127,440 บาท /ปี ตามลำดับ

พื้นที่ปลูก 2 ไร่ ในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 มีปริมาณผลผลิตรวมเฉลี่ย 5,624.28 กิโลกรัม 13,233.60 กิโลกรัม และ 26,467.20 กิโลกรัม ตามลำดับ มีพื้นที่ปลูก 10 ไร่ ราคา กิโลกรัมละ 5 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ในปีที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ 28,121.40 บาท/ปี 66,168 บาท/ปี และ 132,336 บาท /ปี ตามลำดับ

พื้นที่ปลูก 3 ไร่ ในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 มีปริมาณผลผลิตรวมเฉลี่ย 5,987.40 กิโลกรัม 13,434 กิโลกรัม และ 26,868 กิโลกรัม ตามลำดับ มีพื้นที่ปลูก 12 ไร่ ราคา กิโลกรัมละ 5 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ในปีที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ 29,937 บาท/ปี 67,170 บาท/ปี และ 134,340 บาท /ปี ตามลำดับ

พื้นที่ปลูก 4 ไร่ ในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 มีปริมาณผลผลิตรวมเฉลี่ย 5,776.60 กิโลกรัม 13,592 กิโลกรัม และ 27,184 กิโลกรัม ตามลำดับ มีพื้นที่ปลูก 36 ไร่ ราคา กิโลกรัมละ 5 บาท รายได้เฉลี่ยต่อไร่ในปีที่ 1 ถึง 3 เท่ากับ 28,883 บาท/ปี 67,960 บาท/ปี และ 135,920 บาท /ปี ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 การประเมินผลตอบแทนการปลูกเสาวรส

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการปลูกเสาวรสของเกษตรกรในหมู่บ้านร่วมเกล้า ตำบลแม่แวน อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ได้ใช้วิธีประเมินผลตอบแทนการปลูกเสาวรสจำนวน 3 วิธี ได้แก่

1. วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Method: PBP)
2. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method: NPV)
3. วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return หรือ IRR)

โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

- 1) นำข้อมูลจากตารางที่ 34 ถึง ตารางที่ 37 มาประมาณการรายได้จากการจำหน่ายเสาวรสที่เกษตรกรผู้ปลูกได้รับในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 โดยถือเป็นกระแสเงินสดเข้า
- 2) นำข้อมูลจากตารางที่ 18 ถึง ตารางที่ 21 มาประมาณการค่าใช้จ่ายในการลงทุนที่เกษตรกรผู้ปลูกได้ลงทุนในปีที่ 0
- 3) นำข้อมูลจากตารางที่ 22 ถึง ตารางที่ 33 มาประมาณการค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของเกษตรกรผู้ปลูกในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 โดยถือเป็นกระแสเงินสดออก

จากข้อมูลดังกล่าวในข้อที่ 1) ถึง ข้อที่ 3) นำมาคำนวณหากระแสเงินสดเข้าและกระแสเงินสดออก เพื่อหากระแสเงินสดสุทธิ และกระแสเงินสดสุทธิสะสม โดยไม่คำนึงถึงภาษีเงินได้และค่าเสื่อมราคา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 38 ถึง ตารางที่ 41 ดังนี้

ตารางที่ 38 แสดงกระแสเงินสดสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
ประมาณการรายได้ (ตารางที่ 34)		27,081.00	63,720.00	127,440.00	218,241.00
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (ตารางที่ 18)	38,209.00				38,209.00
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ตารางที่ 22, 26 และ 30)		27,241.98	34,156.98	28,874.48	90,273.43
กระแสเงินสดสุทธิ	-38,209.00	-160.97	29,563.03	98,565.53	89,758.58
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	-38,209.00	-38,369.98	-8,806.95	89,758.58	

หน่วย: บาท

ตารางที่ 39 แสดงกระแสเงินสดสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
ประมาณการรายได้ (ตารางที่ 35)		28,121.40	66,168.00	132,336.00	226,625.40
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (ตารางที่ 19)	35,934.50				35,934.50
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ตารางที่ 23, 27 และ 31)		29,086.46	38,202.46	31,354.46	98,643.37
กระแสเงินสดสุทธิ	-35,934.50	-965.05	27,965.55	100,981.55	92,047.54
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	-35,934.50	-36,899.56	-8,934.01	92,047.54	

หน่วย: บาท

ตารางที่ 40 แสดงกระแสเงินสดสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
ประมาณการรายได้ (ตารางที่ 36)		29,937.00	67,170.00	134,340.00	231,447.00
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (ตารางที่ 20)	37,799.08				37,799.08
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ตารางที่ 24, 28 และ 32)		30,805.81	40,133.31	31,615.40	102,554.52
กระแสเงินสดสุทธิ	-37,799.08	-868.81	27,036.69	102,724.60	91,093.40
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	-37,799.08	-38,667.90	-11,631.21	91,093.40	

หน่วย: บาท

ตารางที่ 41 แสดงกระแสเงินสดสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

รายการ	ปีที่ 0	ปีที่ 1	ปีที่ 2	ปีที่ 3	รวม
ประมาณการรายได้ (ตารางที่ 37)		28,883.00	67,960.00	135,920.00	232,763.00
ค่าใช้จ่ายในการลงทุน (ตารางที่ 21)	34,048.28				34,048.28
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ตารางที่ 25, 29 และ 33)		29,165.50	38,503.14	32,042.86	99,711.50
กระแสเงินสดสุทธิ	-34,048.28	-282.50	29,456.86	103,877.14	99,003.23
กระแสเงินสดสุทธิสะสม	-34,048.28	-34,330.78	-4,873.91	99,003.23	

หน่วย: บาท

จากตารางที่ 38 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 38,209 บาท 160.97 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 29,563.03 บาท 98,565.53 บาท ตามลำดับ

จากตารางที่ 39 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 35,934.50 บาท 965.05 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 27,965.55 บาท 100,981.55 บาท ตามลำดับ

จากตารางที่ 40 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 37,799.08 บาท 868.81 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 27,036.69 บาท 102,724.60 บาท ตามลำดับ

จากตารางที่ 41 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 34,048.28 บาท 282.50 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 29,456. บาท 103,877.14 บาท ตามลำดับ

เมื่อได้ข้อมูลกระแสเงินสดสุทธิของโครงการ ตั้งแต่ปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ตามข้อมูลในตารางที่ 38 ถึง ตารางที่ 41 สามารถนำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์และประเมินโครงการ โดยใช้เครื่องมือทางการเงิน 3 วิธี ดังนี้

1. วิธีระยะเวลาคืนทุน (Payback Period Method: PBP)

จากข้อมูลในตารางที่ 38 ถึง ตารางที่ 41 สามารถนำมาหาระยะเวลาคืนทุนของการปลูกเสาวรส ของขนาดพื้นที่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ ดังนี้

1) ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

จากตารางที่ 38 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ 1 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 38,209 บาท 160.97 บาทตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 29,563.03 บาท 103,877.14 บาท ตามลำดับ โดยมีเงินสดสะสมคงเหลือในปีที่ 3 เท่ากับ 89,758.58 บาท

ดังนั้น สามารถคำนวณระยะเวลาคืนทุน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาคืนทุน} &= 2 + \frac{8,806.95}{98,565.53} \text{ ปี} \\ &= 2.08 \text{ ปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ คือ 2.08 ปี หรือ 2 ปี 29 วัน

2) ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

จากตารางที่ 39 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 35,934.50 บาท 965.05 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 27,965.55 บาท 100,981.55 บาท ตามลำดับ โดยมีเงินสดสะสมคงเหลือในปีที่ 3 เท่ากับ 92,047.54 บาท

ดังนั้น สามารถคำนวณระยะเวลาคืนทุน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาคืนทุน} &= 2 + \frac{8,934.01}{100,981.55} \text{ ปี} \\ &= 2.09 \text{ ปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ คือ 2.09 ปี หรือ 2 ปี 1 เดือน 3 วัน

3) ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส ของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

จากตารางที่ 40 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 37,799.08 บาท 868.81 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 27,036.69 บาท 102,724.60 บาท ตามลำดับ โดยมีเงินสดสะสมคงเหลือในปีที่ 3 เท่ากับ 91,093.40 บาท

ดังนั้น สามารถคำนวณระยะเวลาคืนทุน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาคืนทุน} &= 2 + \frac{11,631.21}{102,724.60} \text{ ปี} \\ &= 2.11 \text{ ปี} \end{aligned}$$

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ คือ 2.11 ปี หรือ 2 ปี 1 เดือน 10 วัน

4) ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

จากตารางที่ 41 แสดงกระแสเงินสดสุทธิในปีที่ 0 ถึงปีที่ 3 ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ พบว่าในปีที่ 0 ถึงปีที่ 1 มีกระแสเงินสดออกสุทธิ 34,048.28 บาท 282.50 บาท ตามลำดับ ในขณะที่ปีที่ 2 ถึงปีที่ 3 มีกระแสเงินสดเข้าสุทธิ เท่ากับ 29,456. บาท 103,877.14 บาท ตามลำดับ โดยมีเงินสดสะสมคงเหลือในปีที่ 3 เท่ากับ 99,003.23 บาท

ดังนั้น สามารถคำนวณระยะเวลาคืนทุน ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ระยะเวลาคืนทุน} &= 2 + \frac{4,873.91}{103,877.14} \text{ ปี} \\ &= 2.05 \text{ ปี หรือ 2 ปี 18 วัน} \end{aligned}$$

ดังนั้น ระยะเวลาคืนทุนของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ คือ 2.05 ปี หรือ 2 ปี 18 วัน

2. วิธีมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value Method: NPV)

การประเมินมูลค่าปัจจุบันสุทธิ ของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จะทำการประเมินตั้งแต่กระแสเงินสดรับสุทธิในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3 ของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ โดยใช้อัตราคิดลดที่นำมาใช้ในการประเมินค่าการลงทุนจะใช้ 2 อัตรา คือ อัตราร้อยละ 1.63 เป็นอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554) เพื่อเปรียบเทียบในกรณีที่ หากเกษตรกรผู้ปลูกไม่ลงทุนในโครงการแล้วนำเงินสดไปฝากธนาคาร และ อัตราร้อยละ 7.00 ซึ่งเป็นอัตราเงินกู้ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2554) ในกรณีที่หากเกษตรกรผู้ปลูกกู้เงินเพื่อลงทุนในการปลูกเสาวรสบ โดยนำข้อมูลกระแสเงินสดสุทธิจาดตารางที่ 38 ถึง ตารางที่ 41 มาทำการวิเคราะห์หลังในตารางที่ 42 ถึง ตารางที่ 45 ดังนี้

ตารางที่ 42 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 1.63		อัตราคิดลดร้อยละ 7.00	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-38,209.00	1.0000	-38,209.00	1.0000	-38,209.00
1	-160.97	0.9840	-158.39	0.9346	-150.45
2	29,563.03	0.9682	28,622.33	0.8734	25,820.35
3	98,565.53	0.9527	93,898.63	0.8163	80,459.04
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			84,153.57		67,919.94

จากตารางที่ 42 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่าเมื่อสิ้นปีที่ 3 ถ้าเกษตรกรไม่นำเงินไปฝากธนาคารที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำร้อยละ 1.63 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 84,153.57 บาท หรือ ถ้าเกษตรกรไปกู้เงินมาลงทุนที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.00 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 67,919.94 บาท

ตารางที่ 43 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 1.63		อัตราคิดลดร้อยละ 7.00	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-35,934.50	1.0000	-35,934.50	1.0000	-35,934.50
1	-965.05	0.9840	-949.58	0.9346	-901.94
2	27,965.55	0.9682	27,075.68	0.8734	24,425.11
3	100,981.55	0.9527	96,200.26	0.8163	82,431.24
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			86,391.86		70,019.90

จากตารางที่ 43 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ พบว่าเมื่อสิ้นปีที่ 3 ถ้าเกษตรกรไม่นำเงินไปฝากธนาคารที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำร้อยละ 1.63 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 86,391.86 บาท หรือ ถ้าเกษตรกรไปกู้เงินมาลงทุนที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.00 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 70,019.90 บาท

ตารางที่ 44 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 1.63		อัตราคิดลดร้อยละ 7.00	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-37,799.08	1.0000	-37,799.08	1.0000	-37,799.08
1	-868.81	0.9840	-854.88	0.9346	-811.99
2	27,036.69	0.9682	26,176.38	0.8734	23,613.84
3	102,724.60	0.9527	97,860.79	0.8163	83,854.09
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			85,383.21		68,856.86

จากตารางที่ 44 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ พบว่าเมื่อสิ้นปีที่ 3 ถ้าเกษตรกรไม่นำเงินไปฝากธนาคารที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำร้อยละ 1.63 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 85,383.21 บาท หรือ ถ้าเกษตรกรไปกู้เงินมาลงทุนที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.00 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 68,856.86 บาท

ตารางที่ 45 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 1.63		อัตราคิดลดร้อยละ 7.00	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-34,048.28	1.0000	-34,048.28	1.0000	-34,048.28
1	-282.50	0.9840	-277.97	0.9346	-264.02
2	29,456.86	0.9682	28,519.55	0.8734	25,727.62
3	103,877.14	0.9527	98,958.75	0.8163	84,794.91
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			93,152.05		76,210.23

จากตารางที่ 45 แสดงมูลค่าปัจจุบันสุทธิของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ พบว่าเมื่อสิ้นปีที่ 3 ถ้าเกษตรกรไม่นำเงินไปฝากธนาคารที่อัตราผลตอบแทนขั้นต่ำร้อยละ 1.63 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 93,152.05 บาท หรือ ถ้าเกษตรกรไปกู้เงินมาลงทุนที่อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7.00 เกษตรกรจะได้รับผลตอบแทนเท่ากับ 76,210.23 บาท

3. วิธีอัตราผลตอบแทนภายใน (Internal Rate of Return Method หรือ IRR)

การประเมินอัตราผลตอบแทนภายในของเกษตรกรผู้ปลูกเสาวรส จะทำการประเมินตั้งแต่กระแสเงินสดรับสุทธิในปีที่ 1 ถึง ปีที่ 3

ตารางที่ 46 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 55		อัตราคิดลดร้อยละ 56		อัตราคิดลดร้อยละ 55.69	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-38,209.00	1.0000	-38,209.00	1.0000	-38,209.00	1.0000	-38,209.00
1	-160.97	0.6452	-103.85	0.6410	-103.19	0.6423	-103.39
2	29,563.03	0.4162	12,305.11	0.4109	12,147.86	0.4125	12,195.80
3	98,565.53	0.2685	26,468.54	0.2634	25,962.78	0.2650	26,116.62
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			460.79		-201.55		0.00

จากตารางที่ 46 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ พบว่า เมื่อถึงสิ้นปีที่ 3 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 55.69

ตารางที่ 47 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 58		อัตราคิดลดร้อยละ 59		อัตราคิดลดร้อยละ 58.42	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-35,934.50	1.0000	-35,934.50	1.0000	-35,934.50	1.0000	-35,934.50
1	-965.05	0.6329	-610.79	0.6289	-606.95	0.6312	-609.19
2	27,965.55	0.4006	11,202.35	0.3956	11,061.88	0.3985	11,143.47
3	100,981.55	0.2535	25,601.81	0.2488	25,121.79	0.2515	25,400.22
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			258.87		-357.78		0.00

จากตารางที่ 47 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ พบว่า เมื่อถึงสิ้นปีที่ 3 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 58.42

ตารางที่ 48 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 55		อัตราคิดลดร้อยละ 56		อัตราคิดลดร้อยละ 55.72	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-37,799.08	1.0000	-37,799.08	1.0000	-37,799.08	1.0000	-37,799.08
1	-868.81	0.6452	-560.52	0.6410	-556.93	0.6422	-557.95
2	27,036.69	0.4162	11,253.56	0.4109	11,109.75	0.4124	11,150.33
3	102,724.60	0.2685	27,585.41	0.2634	27,058.31	0.2649	27,206.68
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			479.36		-187.95		0.00

จากตารางที่ 48 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ พบว่า เมื่อถึงสิ้นปีที่ 3 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 55.72

ตารางที่ 49 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่

ปีที่	กระแสเงินสดสุทธิ	อัตราคิดลดร้อยละ 64		อัตราคิดลดร้อยละ 65		อัตราคิดลดร้อยละ 64.50	
		อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	อัตราคิดลด	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)
0	-34,048.28	1.0000	-34,048.28	1.0000	-34,048.28	1.0000	-34,048.28
1	-282.50	0.6098	-172.26	0.6061	-171.21	0.6079	-171.73
2	29,456.86	0.3718	10,952.14	0.3673	10,819.78	0.3695	10,885.31
3	103,877.14	0.2267	23,549.87	0.2226	23,124.28	0.2246	23,334.67
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ			281.47		-275.43		0.00

จากตารางที่ 49 แสดงอัตราผลตอบแทนภายในของขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ พบว่า เมื่อถึงสิ้นปีที่ 3 จะมีอัตราผลตอบแทนภายในร้อยละ 64.50

สรุปผลตอบแทนของการปลูกเสาวรศ

จากตารางที่ 42 ถึงตารางที่ 49 สามารถนำผลการประเมินมาสรุปผลตอบแทนของการปลูกเสาวรศ ของขนาดพื้นที่ 1 ไร่ 2 ไร่ 3 ไร่ และ 4 ไร่ มาสรุปลงในตารางที่ 50 ดังนี้

ตารางที่ 50 แสดงสรุปผลตอบแทนของการปลูกเสาวรศของขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ ถึง 4 ไร่

รายการ	ขนาดพื้นที่ปลูก			
	1 ไร่	2 ไร่	3 ไร่	4 ไร่
ระยะเวลาคืนทุน	2 ปี 29 วัน	2 ปี 1 เดือน 3 วัน	2 ปี 1 เดือน 10 วัน	2 ปี 18 วัน
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (คิดลดร้อยละ 1.63)	84,153.57	86,391.86	85,383.21	93,152.05
มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (คิดลดร้อยละ 7.00)	67,919.94	70,019.90	68,856.86	76,210.23
อัตราผลตอบแทนภายใน (ร้อยละ)	55.69	58.42	55.72	64.50

จากตารางที่ 50 สามารถสรุปผลตอบแทนของการปลูกเสาวรศได้ดังนี้

ขนาดพื้นที่ปลูก 1 ไร่ มีระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 29 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลดร้อยละ 1.63 และ ร้อยละ 7.00 เท่ากับ 84,153.57 บาท และ 67,919.94 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 55.69

ขนาดพื้นที่ปลูก 2 ไร่ มีระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 1 เดือน 3 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลดร้อยละ 1.63 และ ร้อยละ 7.00 เท่ากับ 86,391.86 บาท และ 70,019.90 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 58.42

ขนาดพื้นที่ปลูก 3 ไร่ มีระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 1 เดือน 10 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลดร้อยละ 1.63 และ ร้อยละ 7.00 เท่ากับ 85,383.21 บาท และ 68,856.86 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 55.72

ขนาดพื้นที่ปลูก 4 ไร่ มีระยะเวลาคืนทุน 2 ปี 18 วัน มีมูลค่าปัจจุบันสุทธิที่อัตราคิดลดร้อยละ 1.63 และ ร้อยละ 7.00 เท่ากับ 93,152.05 บาท และ 76,210.23 บาท ตามลำดับ โดยมีอัตราผลตอบแทนภายในเท่ากับร้อยละ 64.50

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved